

2017-2019

PESTPROTOCOL

obs de Dordtse Til

PESTPROTOCOL

Obs de Dordtse Til

Obs De Dordtse Til
Walevest 10
7885 AK Nieuw Dordrecht
Tel: 0591-390175
administratie@obs-dordtsetil.nl
website: www.obs-dordtsetil.nl

Inhoudsopgave:

1. Inleiding	2
2. De betrokkenen	3
Het gepeste kind	3
De pesters	3
De meelopers en de zwijgende meerderheid	4
3. Wat verstaan wij onder pesten?	5
Digitaal pesten	6
4. Te verwachten problemen bij de aanpak van pesten	7
Bij het gepeste kind	7
Bij de pester	7
De directe omgeving	7
Bij de ouders	7
Bij de leerkracht	7
5. Doelstellingen	8
6. Werkwijze ter voorkoming van pestgedrag	9
7. Hoe wordt er gehandeld bij signalering van pestgedrag?	10
8. Gedragsregels	11
9. Maatregelen bij overtreding van de gedragsregels	12
10. Telefoonnummers en internetsites	13
Bijlage 1: Gedragsregels en groepsregels (pestcontract leerlingen)	14
Bijlage 2: "Ik heb de pest aan pesten" (pestcontract leerlingen)	15
Bijlage 3: Brief voor ouders	16
Bijlage 4: Begeleiding bij pestgedrag	17
Bijlage 5: Adviezen bij pestgedrag	18

PESTPROTOCOL

Obs de Dordtse Til

1. Inleiding

Obs de Dordtse Til wil de leerlingen een veilig pedagogisch klimaat bieden. Een omgeving waarin zij zich op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen.

De leerkrachten willen deze ontwikkeling bevorderen door het scheppen van een veilig klimaat in en om de school en een prettige werksfeer in de klas.

In veruit de meeste gevallen lukt dit door (on)geschreven regels van het 'hoe gaan we met elkaar om' aan te bieden en deze te onderhouden.

Soms echter is het nodig om duidelijker afspraken met kinderen te maken.

Eén van die duidelijker regels is dat kinderen met respect met elkaar dienen om te gaan.

Dat dat niet vanzelfsprekend gebeurt geeft aan dat we het de kinderen moeten leren en daar dus energie in moeten steken.

Dat leerproces verloopt meestal vanzelf goed, maar het kan ook voorkomen dat een kind in een enkel geval systematisch door andere kinderen wordt gepest. Dan kan een kind zodanig in de knoop komen, dat de regels van de leerkracht niet meer in voldoende mate de veiligheid bieden of garanderen en daarmee de gewenste ontwikkeling onderbreken.

Het is in dat geval van groot belang dat de leerkracht onder ogen ziet, dat er een ernstig probleem in de groep is.

In een klimaat waarin het pesten gedoogd wordt, wordt de veiligheid ernstig aangetast.

Dit betekent dat wij als school pesten als ongewenst gedrag moeten beschouwen en bereid moeten zijn alles in het werk te stellen om pestgedrag aan te pakken.

In dit protocol is vastgelegd hoe wij het pestgedrag van kinderen benaderen.

Via dit protocol wil de school alle betrokkenen op de ernst van pesten wijzen en daarnaast zowel handreikingen geven om te werken aan een veilige school als een stappenplan bieden bij systematisch pestgedrag.

Kortom: wij zien pesten als een bedreiging voor de school als geheel, voor alle leerlingen, leerkrachten, ouders en alle betrokkenen bij de school. Wij erkennen en herkennen pestgedrag en ondernemen actie ter voorkoming van pestgedrag.

2. De betrokkenen

Het gepeste kind

Sommige kinderen hebben een grotere kans om gepest te worden dan anderen. Dat kan komen door uiterlijke kenmerken maar het heeft vaker te maken met vertoond gedrag, de wijze waarop gevoelens worden beleefd en de manier waarop dat geuit wordt. Kinderen die gepest worden doen vaak andere dingen dan de meeste leeftijdgenoten in hun omgeving. Het blijkt dat kinderen gepest worden als er al sprake is van een onveilige situatie, waarbinnen een pester zich kan uiten en zich daarin ook nog verder kan ontwikkelen. Er zijn dus helaas aanleidingen genoeg om door anderen gepest te worden *mits de pesters daar de kans voor krijgen*.

Veel kinderen die worden gepest hebben een beperkte weerbaarheid. Ze zijn niet in staat daadwerkelijk actie te ondernemen tegen de pestkoppen en stralen dat ook uit. Vaak zijn ze angstig en onzeker in een groep en durven ze weinig of niets te zeggen, omdat ze bang zijn om uitgelachen te worden. Deze angst en onzekerheid worden verder versterkt door het ondervonden pestgedrag, waardoor het gepeste kind in een vicieuze cirkel komt waar het zonder hulp zeker niet uitkomt. Gepeste kinderen voelen zich vaak eenzaam, hebben in hun gepeste omgeving geen vrienden om op terug te vallen en kunnen soms beter met volwassenen opschieten dan met hun leeftijdgenoten.

De pesters

Kinderen die pesten zijn vaak fysiek en/of verbaal de sterksten uit de groep. Daardoor kunnen ze het zich permitteren zich agressiever op te stellen. Ze reageren dan ook met dreiging van geweld of de indirecte inzet daarvan. Pesters lijken in eerste indruk vaak populair te zijn in een klas, maar dwingen hun populariteit in de groep af op een negatieve manier. Met het vertoonde pestgedrag gaat ze dat gemakkelijk af en ze krijgen andere kinderen mee in hun pestgedrag richting het slachtoffer. Pesters hebben feilloos in de gaten welke kinderen gemakkelijk aan te pakken zijn en als ze zich vergissen, gaan ze op zoek naar een volgend slachtoffer. De zwijgende meerderheid en potentiële meelopers krijgen een keuze die zwijgend wordt opgelegd en die aan duidelijkheid niet te wensen overlaat: "je bent vóór of je bent tegen me". Hier gaat een grote dreiging van uit naar de omgeving van pester en slachtoffer. Alles is immers beter dan zelf gepest te worden.

De pesters stralen juist deze dreigende zekerheid uit. Ze overtreden bewust regels en hebben vaak vaardigheden ontwikkeld om met hun daden weg te komen. Het profiel van de pester is sterk zelfbevestigend, hij ziet zichzelf als een slimme durfal die dat de andere kinderen bij herhaling laat merken.

Het komt ook vaak voor dat een pestkop een kind is dat in een andere situatie zelf slachtoffer is of is geweest. Om te voorkomen weer het mikpunt van pesten te worden, kan een kind zich in een andere omgeving vervolgens als pester gaan opstellen; laten pesten doet pesten. Ook pesters hebben op termijn last van hun pestgedrag.

Door hun verkeerde en vooral beperkte sociale vaardigheden hebben ze vaak moeite om vriendjes voor lange termijn te maken en een vriendschap op te bouwen en te onderhouden op andere gronden dan die van macht. Pesters maken een abnormale sociale ontwikkeling door met alle gevolgen van dien voor de pester zelf.

De meelopers en de zwijgende middengroep

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij het pesten.

Sommige kinderen blijven op afstand en andere kinderen doen incidenteel mee. Dit zijn de zogenaamde "meelopers". Er zijn ook kinderen die niet merken of willen weten dat er gepest wordt in hun directe omgeving. Het specifieke kenmerk van een meeloper is de grote angst om zelf het slachtoffer te worden.

PESTPROTOCOL

Obs de Dordtse Til

Maar het kan ook zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en denken daardoor met de populariteit van de pester mee te liften. Vooral meisjes doen nogal eens mee met pesten om een vriendin te kunnen behouden.

Als kinderen actiever gaan mee pesten in een grotere groep, voelen ze zich minder betrokken en minder verantwoordelijk voor wat gebeurt.

Alles wat in een groep gebeurt, laat het individueel denken en de individuele verantwoordelijkheid achter zich en kan zo leiden tot excessen die achteraf voor iedereen inclusief de pesters onacceptabel zijn.

Het heeft echter zin om op te staan tegen het pesten. Zodra andere kinderen het gepeste kind te hulp komen of tegen de pesters zeggen dat ze moeten ophouden, kan de situatie positief veranderen. Het pesten wordt dan minder vanzelfsprekend.

De situatie voor met name meelopers verandert dan door het ongewenste karakter dat het pestgedrag krijgt. Het wordt voor potentiële pesters duidelijk dat de groep het niet normaal vindt en niet bereid is om mee te gaan in het pestgedrag. Meelopers horen dan ook graag bij de grote groep en zijn niet bereid om grote risico's te lopen.

Kinderen die pestgedrag signaleren en dit bij de leerkracht aangeven vervullen dus een belangrijke rol. Ook de ouders kunnen een belangrijke rol spelen. Ouders van kinderen die gepest worden en die dit probleem met de school willen bespreken, zijn natuurlijk altijd emotioneel bij het onderwerp betrokken. De ouder wil maar een ding en dat is dat het pestgedrag ogenblikkelijk stopt.

Ouders van kinderen die niet direct bij het pesten zijn betrokken, kunnen meer afstand nemen. Daardoor zijn ze beter in staat om duidelijk te maken aan hun kind dat er iets aan het pesten gedaan moet worden. Als er in de omgeving van een kind gepest wordt, heeft het kind zelf ook last van een onveilige, onprettige sfeer in de groep of de klas.

3. Wat verstaan wij onder pesten?

Iemand op het schoolplein een duw geven kan plagen zijn, maar het kan net zo goed gaan om echt pestgedrag. We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te doen vanuit een veilige sfeer. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren.

Er is zelfs sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren de kinderen goed om te gaan met allerlei conflicten. Dat is een vaardigheid die later in hun leven van pas komt bij conflictantering., waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.

We spreken van pestgedrag als het slachtoffer zich ongelukkig voelt omdat hij of zij stelselmatig geconfronteerd wordt met vervelend of agressief gedrag of buitengesloten wordt van de sociale groep. De inzet van het pestgedrag is altijd macht door intimidatie. Bij echt pestgedrag zien we ook altijd een vaste rolverdeling terug bij de betrokkenen. De belangrijkste eigenschappen van pestgedrag zijn dus het bedreigende, het systematische en het rolvaste karakter.

Plagen:

- Is onschuldig en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.
- Is van korte duur of gebeurt slechts tijdelijk.
- Speelt zich af tussen “gelijken” (“Twee honden vechten om hetzelfde been”).
- Is meestal te verdragen maar kan ook kwetsend of agressief zijn.
- Meestal één tegen één.
- Wie plaagt ligt niet vast.
- De tegenpartijen wisselen keer op keer.

Pesten :

- Gebeurt berekenend (men weet meestal vooraf goed, wie, hoe en wanneer men gaat pesten). Men wil bewust iemand kwetsen of kleineren.
- Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en na korte tijd).
- Ongelijke strijd: de onmachtsgedvoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pester.
- De pester heeft geen positieve bedoelingen, en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
- Meestal een groep (pester en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
- Er bestaat een neiging tot een vaste structuur. De pesters zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend door omstandigheden).

Gevolgen van plagen:

- De vroegere relaties worden vlug weer hersteld. De ruzie of het conflict wordt spoedig bijgelegd.
- Men blijft opgenomen in de groep.
- De groep lijdt er niet echt onder.

Gevolgen van pesten:

- Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk als psychisch) heel pijnlijk en ingewikkeld zijn en ook lang naslepen.
- Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen. Het herstel verloopt heel moeizaam.

PESTPROTOCOL

Obs de Dordtse Til

- Isolement en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind. Aan de basisbehoefte om “bij de groep te horen” wordt niet voldaan.
- De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat. Iedereen is angstig en men wantrouwt elkaar. Er is daardoor weinig openheid en spontaniteit. Er zijn weinig of geen echte vrienden binnen de groep.

Digitaal pesten

Leerkrachten dienen ook alert te zijn op nieuwe pestvormen. Een pestvorm die voor veel kinderen erg bedreigend is, is het zogenaamde ‘online-pesten’. Kinderen pesten elkaar via Whatsapp-groepen, Snapchat en /of Facebook. Er wordt flink gescholden en bedreigd. Veel kinderen praten hier niet over en ouders houden soms onvoldoende toezicht op het gedrag van hun eigen kind en dat van anderen op de computer. Leerkrachten hebben minder of geen zicht op het gebruik van de computer buiten schooltijd, maar worden wel geconfronteerd met de gevolgen. Het is daarom zaak om in geval van digitaal pesten in een zo vroeg mogelijk stadium als ouders en leerkracht contact te leggen om gezamenlijk het probleem aan te kunnen pakken.

Kortom

Plagen gebeurt op basis van gelijkwaardigheid en is incidenteel. Het kan een pedagogische waarde hebben.

Pesten gebeurt vanuit overheersing, is systematisch en dwingt leerlingen in een bepaalde rol. Het belemmert zowel de pester als de gepeste leerling in zijn gezonde ontwikkeling.

4. Te verwachten problemen bij de aanpak van pesten

Bij het gepeste kind:

Een gepest kind schaamt zich vaak, het voldoet niet aan normen die de ouders graag in hun kinderen terugzien: een vrolijk en vooral onbezorgd kind dat in staat is zijn eigen boontjes te doppen. Pesten is een groot probleem voor kinderen.

Veel gepeste kinderen doen er dan uiteindelijk ook maar het zwijgen toe en vereenzamen. De angst wordt aanvankelijk nog groter als het pesten bespreekbaar gemaakt wordt door de ouders, waardoor het gepeste kind nog meer met de gevolgen van het pesten kan worden geconfronteerd. Als vergelding kan er namelijk in nog heviger mate gepest worden dan daarvoor al het geval was.

Bij de pester:

De pester zelf ziet zijn machtsspel bedreigd, en dat moet ten koste van alles voorkomen worden.

Bij een duidelijke aanpak blijken de pesters soms echter net zo opgelucht als de slachtoffers. Er wordt namelijk ook aandacht besteed aan hun onmacht om normaal met andere kinderen een relatie op te bouwen. Bij een aantal pesters is dat hun liefste wens waartoe ze helaas zelf niet in staat zijn door het ontbreken van de juiste vaardigheden.

PESTPROTOCOL

Obs de Dordtse Til

De directe omgeving:

Daarnaast is het goed te weten dat er altijd kinderen zijn die zich schuldig voelen omdat ze niet op kunnen komen voor het slachtoffer door actief te helpen of een volwassene te hulp te roepen. Dit is vergelijkbaar met het niet te hulp schieten bij het verdrinken van mensen, waarbij een menigte aanwezig is. Ook zijn er altijd kinderen die helemaal niet in de gaten hebben dat er in hun omgeving gepest wordt. Ze zien wel het een en ander gebeuren, maar hebben het niet gezien als pestgedrag.

Bij de ouders:

Ouders van kinderen hebben vaak moeite om hun kind terug te zien in de rol van meeloper of pester. Ouders hebben niet altijd de juiste informatie. Een pester op school hoeft in de thuissituatie geen pester te zijn. Sommige ouders zien ook de ernst van de situatie onvoldoende in. Zij zien het pestgedrag van hun kind als weerbaar gedrag. Hun kind maakt echter een "abnormale" ontwikkeling door, met grote risico's op afwijkend gedrag op latere leeftijd met grote gevolgen. Andere ouders zien er niets meer in dan wat onschuldige kwajongensstreken.

Behalve de pester moeten dus ook vaak de ouders doordrongen worden van het ongewenste karakter voor alle betrokkenen van het vertoonde pestgedrag.

Bij de leerkracht:

Leerkrachten moeten het pestgedrag kunnen signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pestgedrag

5. Doelstellingen

Het pestprotocol vormt de verklaring van de leerkrachten, de ouders en andere betrokkenen bij de school waarin is vastgelegd dat men pestgedrag op school niet accepteert en volgens vooraf bepaalde handelwijze gaat aanpakken. Obs de Dordtse Til wil voor alle kinderen die de school bezoeken een veilige school zijn. Dit betekent dat onze school en allen die daar bij betrokken zijn expliciet stelling nemen tegen pestgedrag en concrete maatregelen nemen indien pestgedrag voorkomt.

Uitgangspunten bij ons pestprotocol

1. Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat als een probleem op onze school voor zowel de gepeste leerling, de pester, de groep leerlingen daar om heen, de leerkrachten en de ouders.
2. De school heeft de verplichting zich in te spannen om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en niet wordt geaccepteerd.
3. Leerkrachten en andere betrokkenen moeten tijdig alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten en andere betrokkenen duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag. De verantwoordelijkheid blijft te allen tijde liggen bij de leerkrachten.

PESTPROTOCOL

Obs de Dordtse Til

De doelstellingen zijn:

- De leerkrachten kunnen pestgedrag signaleren en onderkennen.
- Alle leerlingen voelen zich veilig op school, zodat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- Het pestprotocol vormt een plan van aanpak ten aanzien van:
 - Het voorkomen van pestgedrag.
 - Het tijdig signaleren van pestgedrag.
 - Het verhelpen van pestgedrag.
 - De samenwerking tussen ouders en school om pestgedrag te voorkomen en te verhelpen.

Tevens is onderstaande regel erg belangrijk om pestgedrag bespreekbaar te maken:

Word je gepest, praat er thuis en op school over.

6. Werkwijze ter voorkoming van pestgedrag

Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies en meningsverschillen worden uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

- Ter voorkoming van pestgedrag zijn in onze school de volgende maatregelen genomen en wordt in onze school de volgende werkwijze gehanteerd:

In klassengesprekken wordt gericht aandacht besteed aan de kenmerken van pestgedrag:

 - De achtergronden van pestgedrag.
 - De structuren van peestsituaties.
 - De kenmerken van de gepeste.
 - De kenmerken van de pester.
 - De kenmerken van de volgelingen.
 - De gevolgen van het pestgedrag.
 -
- Het bevorderen van **wederzijds respect** en **waardering** van de leerlingen onderling, met als uitgangspunt:
 - Alle mensen verschillen onderling, qua uiterlijk, qua persoonlijke eigenschappen, vaardigheden en capaciteiten.
 - Ieder mens heeft het recht om "zichzelf" te kunnen zijn en als zodanig te worden gerespecteerd door zijn of haar medemensen.
- In alle leerlinggroepen worden duidelijke gedragsregels gehanteerd, die met de leerlingen worden besproken (zie Bijlage 1: '**Gedrag- en groepsregels**').

PESTPROTOCOL

Obs de Dordtse Til

- In alle leerlinggroepen worden **duidelijke gedragsregels** ten aanzien van 'Pestgedrag' gehanteerd, die met de leerlingen worden besproken. In de onder-, midden- en bovenbouwgroepen (groep 1 t/m 8) zijn de gedragsregels opgeschreven (zie Bijlage 2: "**Ik heb de pest aan pesten**").
- Positief gedrag van leerlingen wordt gecompimenteerd en beloond.
- Er is gedurende een kwartier voor de aanvang van de lessen en gedurende de pauzes toezicht op het schoolplein.
- Er worden duidelijke pleinregels gehanteerd.

7. Hoe wordt er gehandeld bij signalering van pestgedrag?

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

In situaties, waarin pestgedrag wordt gesignaleerd wordt het volgende stappenplan gehanteerd:

Stap 1

- De leerkracht bespreekt de peestsituatie (hoor en wederhoor) en maakt afspraken met pester(s) en gepeste.
- Pestgevallen worden kort omschreven in de "Incidentenmap".
- De peestsituatie wordt in de teamvergadering genoemd en eventueel besproken.
- Evaluatie met betrokkenen na 1 week: "Hoe ging het deze week?"
Eventueel vaker herhalen.

Stap 2

- De peestsituatie wordt in kringgesprekken binnen de betreffende leerlingengroep(-en) besproken.
- Als dit geen resultaat oplevert, worden de ouders van de gepeste en de ouders van de pester op de hoogte gesteld.
- De leerkracht(-en) van de betrokken leerlingen bespreekt (bespreken) de peestsituatie met de betrokken ouders.

Mogelijke consequenties voor de pester:

- In de pauzes binnen blijven.
- Niet meer mee naar de gym.
- Nablijven.
- Leercontract
- Uitsluiting excursies, schoolreis

Stap 3

- In die situaties, waarin het verhelpen van het pestgedrag problemen blijft geven, wordt de assistentie van het School Maatschappelijk Werk (SMW), ingeschakeld.

PESTPROTOCOL

Obs de Dordtse Til

Stap 4

- Mocht na alle voorgaande stappen geen verbetering opgetreden zijn, dan kan de school overgaan tot schorsing/verwijdering van de pester.

Stap 5

- De pester kan slechts terugkeren op school indien hij/zij zich gemeld heeft voor begeleiding m.b.t. zijn/haar pestgedrag.

8. Gedragsregels

De gedragsregels van de school zijn de volgende:

1. Houd rekening met elkaar, niet iedereen is gelijk.
2. Hoor je stop, dan houd je op.
3. Netjes en rustig werken vinden wij belangrijk.
4. Samen houden we de klas en het schoolplein netjes.

De eerste 2 gedragsregels zijn van groot belang voor dit pestprotocol.

Vanuit de gedragsregels zijn er specifiekere groepsregels ontstaan.

Deze groepsregels kunnen per groep iets verschillen.

De onderstaande groepsregels zijn de leidraad voor het opstellen van regels in de klas.

Groepsregels:

- In onze groep respecteren wij elkaar. Wij doen dit door:
 - Fatsoenlijk en verzorgd taalgebruik.
 - Elkaar niet te kwetsen, te kleineren, of pijn te doen.
 - Zorg te dragen voor elkaar en elkaars spullen.
 - Niemand buiten te sluiten.
 - Goed te luisteren naar de mening van anderen.
- Wij maken samen graag plezier, maar nooit ten koste van een ander.
- Ruzies of meningsverschillen worden uitgepraat, niet uitgevochten.

9. Maatregelen bij overtreding van de gedragsregels

Het overtreden van de gedragsregels kan een voorbode zijn van pestgedrag.

Hier horen dan ook nagenoeg dezelfde maatregelen en consequenties bij.

Als de genoemde gedragsregels niet worden opgevolgd, worden de volgende maatregelen genomen:

- Het leerlinggedrag wordt met de betrokken leerling(-en) besproken en daarna worden afspraken gemaakt gericht op het verbeteren van het leerlinggedrag.
- Het leerlinggedrag wordt in de teamvergadering besproken.
- Als het niet opvolgen van de gedragsregels in de leerlinggroep structureel wordt, wordt gezamenlijk met de betrokken ouders en de betrokken leerlingen een plan van aanpak (leercontract) opgesteld, en afspraken ten aanzien van het gedrag van de betrokken leerling(-en) gemaakt. Als het een situatie betreft waarin ook pestgedrag wordt gesignaleerd, wordt het stappenplan, zoals in hoofdstuk 4 beschreven, gehanteerd.

PESTPROTOCOL

Obs de Dordtse Til

- In die situaties waarin het verhelpen van het gesignaleerde gedrag problemen geeft, wordt de assistentie van een of meer hulpverlenende instanties, te bepalen in overleg met de ouders en gerelateerd aan de aspecten van het gedragsprobleem, ingeschakeld.
- Mocht na alle voorgaande stappen geen verbetering opgetreden zijn, dan kan de school overgaan tot schorsing van de overtreder van de gedragsregels.

10. Telefoonnummers en internetsites

- Leerlingen en leerkrachten kunnen terecht op het nummer: 0800-28282800 en op de site www.pestweb.nl
- Voor leerlingen is er de kindertelefoon, voor hulp, advies of gewoon een luisterend oor. De kindertelefoon is gratis en het nummer wordt niet op de factuur aangegeven, zodat de leerlingen echt anoniem kunnen bellen: 0800-0432
- De Opvoedtelefoon voor een luisterend oor voor ouders is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 09.00 tot 17.00 uur: 0900-8212205
- www.jeugdinformatie.nl

PESTPROTOCOL

obs de Dordtse Til

Bijlage 1

GEDRAGSREGELS

1. Houd rekening met elkaar, niet iedereen is gelijk.
2. Hoor je stop, dan houd je op.
3. Netjes en rustig werken vinden wij belangrijk.
4. Samen houden we de klas en het schoolplein netjes.

GROEPSREGELS

- In onze groep respecteren wij elkaar. Wij doen dit door:
 - Fatsoenlijk en verzorgd taalgebruik.
 - Elkaar niet te kwetsen, te kleineren, of pijn te doen.
 - Zorg te dragen voor elkaar en elkaars spullen.
 - Niemand buiten te sluiten.
 - Goed te luisteren naar de mening van anderen.
- Wij maken samen graag plezier, maar nooit ten koste van een ander.
- Ruzies of meningsverschillen worden uitgepraat, niet uitgevochten.

Schooljaar:

Namen:

“IK HEB DE PEST AAN PESTEN”

Pesten mag niet!

Pesten is andere kinderen lastig vallen, door te slaan, te schoppen, of te schelden. Maar anderen uitlachen, bespotten, en zelfs andere kinderen niet laten meespelen is ook pesten. Het materiaal van andere kinderen met opzet kapot maken of dingen afpakken is ook pesten. Op onze school doen wij dit niet.

Word je zelf gepest?

Vecht en scheld niet terug. Probeer zelf een oplossing te vinden voor het probleem, door er met anderen over te praten. Helpt dat niet, ga dan zo snel mogelijk naar je juffrouw of meester en vertel eerlijk wat er is gebeurd.

Zie je pesten?

Doe vooral niet mee. Meepesten is even erg als zelf pesten. Laat duidelijk zien, dat je het er niet mee eens bent, dat er wordt gepest. Laat de gepeste leerling niet alleen. Als de pestkop niet stopt met pesten, ga dan naar je juffrouw of meester.

Ben je zelf de pester?

Dan ben je fout! STOP onmiddellijk met pesten, en maak het weer goed met degene die je *hebt gepest*.

Samen met alle meesters, juffen en leerlingen doen wij er alles aan om van onze school een pestvrije school te maken.

PESTPROTOCOL

obs de Dordtse Til

Bijlage 3

Aan de ouders, verzorgers.

Pesten op scholen is een heel groot probleem. Daarom heeft onze school een pestprotocol. We hebben dit protocol met de Medezeggenschapsraad besproken en de raad heeft deze goedgekeurd.

Daarmee is het protocol een onderdeel van het schoolbeleid geworden.

Waarom een pestprotocol?

Het is een middel om de volgende doelstellingen te bereiken:

- Het bewust zijn van de gevolgen van pestgedrag
- Het voorkomen van pestgedrag
- De leerkrachten kunnen pestgedrag signaleren en onderkennen.
- Het pestprotocol vormt een plan van aanpak ten aanzien van:
 - Het voorkomen van pestgedrag.
 - Het tijdig signaleren van pestgedrag.
 - Het verhelpen van pestgedrag.
 - De samenwerking tussen ouders en school om pestgedrag te voorkomen en te verhelpen.
- Het naleven van de regels van de school.

Welke maatregelen worden genomen als de regels niet worden opgevolgd?

- Het leerlingengedrag wordt met de betrokken leerling(-en) besproken
- Daarna worden afspraken gemaakt gericht op het verbeteren van het leerlingengedrag.
- Het leerlingengedrag wordt in de teamvergadering besproken.
- Als het niet opvolgen van de gedragsregels in de leerlingengroep structureel wordt, wordt gezamenlijk met de betrokken ouders en de betrokken leerlingen een plan van aanpak opgesteld en afspraken ten aanzien van het gedrag van de betrokken leerling(-en) gemaakt.
- Dit kan ook tot uitsluiting leiden van met name de situaties die zich bijzonder lenen voor pestgedrag: buitenspelen, overblijven, bewegingsonderwijs en excursies.
- In die situaties waarin het verhelpen van het gesignaleerde gedrag problemen geeft, wordt de assistentie van het School Maatschappelijk Werk (SMW) ingeschakeld.
- Mocht na alle voorgaande stappen geen verbetering opgetreden zijn, dan kan de school overgaan tot schorsing van de overtreder van de regels. Dit houdt in dat de geschorste leerling een sociale vaardigheidstraining of een andere cursus dient te volgen om zijn/haar schorsing ongedaan te maken.

De regels zijn in alle groepen besproken en het is de bedoeling dat ieder kind zijn handtekening zet onder de regels.

Daarmee geven ze aan ermee eens te zijn. Ook weten de leerlingen de consequenties van het afwijken van de regels.

PESTPROTOCOL

obs de Dordtse Til

Wij vragen u om het onderstaand strookje ingevuld aan uw kind mee te geven naar school. Hiermee geeft u te kennen dat u op de hoogte bent van het pestprotocol op onze school.

Team en Medezeggenschapsraad obs de Dordtse Til.

✂.....

De ouders van

.....

zijn op de hoogte van de regels die gelden op school ten aanzien van het pestgedrag.

Datum: _____

Handtekening

PESTPROTOCOL

obs de Dordtse Til

bijlage 4B

BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest?
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
- Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

BEGELEIDING VAN DE PESTER:

- Praten: zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken- houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school: elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind: wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport of club waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp bijv. sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie;
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen);
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt;
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan;
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Bijlage 5

PESTPROTOCOL

obs de Dordtse Til

Adviezen aan de ouders van onze school:

Ouders van gepeste kinderen :

- a. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- b. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- d. Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- e. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- f. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters :

- a. Neem het probleem van uw kind serieus.
- b. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- c. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- d. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- e. Besteed extra aandacht aan uw kind.
- f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders :

- a. Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- b. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- c. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- d. Geef zelf het goede voorbeeld.
- e. Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f. Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

